

Elämä rynnii eteenpäin

Kun yli kaksikymmentä vuotta sitten muutimme asumaan tähän pieneen, alle kymmenen talon kylään, olimme kulmakunnan nuorin perhe ja lapsemme syntyivät ja varttuivat tässä, luonnon keskellä, maalaismaisemassa. Naapuritalojen isäntäväki alkoi pikkuhiljaa täyttää viisikymppisiä ja heidän lapsensa valmistua kouluistaan. Pitelemättömällä vauhdilla meidänkin pienokaiset kasvoivat aikuisiksi.

Nyt yhtäkkiä huomaamme olevamme kylän vanhimpia, vaikka eläkeikään onkin vielä vuosia. Vain yksi meitä iäkkäämpi leskirouva asuu naapurustossa. Kaikissa muissa taloissa ympärillämme touhuaa nuoret perheet, joiden lapset vuorostaan kasvavat kohisten. Pari uuttakin taloa on rakenteilla. Vanhukset ovat kuolleet tai muuttaneet lähemmäs ns. mukavuuksia. Nyt ympärillämme taapertaa uusia ihmisiä; lähinaapurin pikkumiehet pistäytyvät usein.

Elämä on kuin laskuvarjohyppääjiä kuljettava lentokone. Se kohoaa lakikorkeuteen ja avaa ovensa – siinä sitten seisot jonossa odottamassa vuoroasi, joka on aina askeleen lähempänä kun edelliselle kello kilahtaa. Kenelle se on hyppy tuntemattomaan, kuka arvaa jotain aavistelevansa tulevasta.

* * *

Uudet ihmistulokkaat ovat aluksi kuin toiselta planeetalta tupsahtaneita alieneita, katselevat silmät ihmetystä täynnä toisten touhuja ja puhuvat outoa kieltään. Jokaisella pikkulapsella on ennen puhumaan oppimistaan oma hauska kielensä. Korvamme yrittävät hakea siitä kaikuja jostain muinaisista, kaukaisista... Jo heti alussa he näyttävät niin valmiilta ja viisailta, että tuntuu suorastaan hävettävältä kun he joutuvat oppimaan meidän ”oikeat” puheemme ja tapamme – taantumaan meidän tasollemme.

Mikään anteeksipyyntö ei tunnu riittävältä siinä vaiheessa, kun lapsuuden viattomuus ja puhtaus alkavat peittyä ympäristöstä opittujen keinojen ja konstien alle. Vastasyntyneen edessä tekee mieli polvistua ja koko ihmissuvun puolesta sanoa: ”Suo anteeksi että maailma on tällainen. Meillä olisi ollut mahdollisuus tehdä tästä sinulle parempikin, mutta enempään emme pystyneet. Toivottavasti sinä pystyt. Toivottavasti sinulla on voimaa!”

* * *

Yksikään lapsi ei syntyessään ole ”tabula rasa”, tyhjä taulu, vaan kantaa rikasta yksilöllistä persoonallisuutta, mutta jo heti alussa ympäristö vetäisee ihmisen väkisin imuunsa ja pyrkii pyyhkimään persoonallisuuden pois näkyvistä, muuttamaan ja sopeuttamaan. Usein tuntuu, että vähempikin riittäisi. ”Viekkaat varkaat ja väärät valtiaat” kärkkyvät huomiotamme halki elämän vuosien kaikilla tahoilla.

Mutta iloksemme näemme ympärillämme myös paljon valoisia, tasapainoisia nuoria, jotka selkeästi erottavat tyhjänpäiväisyyksien harhan ja tietävät mitä tietä kulkea ja mistä löytää itsensä.

Heikki Juutilainen

ULTRA 5-6/2006